

---

10 Stemmingen moties Verkiezingsuitslag

Aan de orde zijn **de stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **de verkiezingsuitslag**,

te weten:

- de motie-Wilders c.s. over het aanwijzen van de heer R.H.A. Plasterk als informateur (36471, nr. 5);
- de motie-Wilders c.s. over het instellen van een enquête-commissie Corona (36471, nr. 6);
- de motie-Omtzigt c.s. over het instellen van een tijdelijke commissie voor grondrechten en constitutionele toetsing (36471, nr. 8);
- de motie-Dijk/Ouwehand over uitspreken dat het eigen risico zo snel mogelijk moet worden afgeschaft (36471, nr. 9);
- de motie-Dijk/Ouwehand over uitspreken dat het eigen risico moet worden afgeschaft en dat dit wordt verwerkt in de Voorjaarsnota 2024 (36471, nr. 10);
- de motie-Van Baarle over uitspreken dat de islam een te respecteren godsdienst is, de (grond)rechten van Nederlandse moslims dienen te worden geëerbiedigd en dat het onacceptabel is om de islam te betitelen als een kwaadaardige ideologie (36471, nr. 11);
- de motie-Van Baarle over uitspreken dat de anti-islam-voorstellen van de PVV nooit mogen worden uitgevoerd (36471, nr. 12);
- de motie-Stoffer c.s. over het Reglement van Orde zodanig aanpassen dat de Koning de gesprekken voert in de verkenningfase (36471, nr. 13);
- de motie-Eerdmans over uitspreken dat het kabinet de spreidingswet moet intrekken (36471, nr. 14).

(Zie vergadering van heden.)

De voorzitter:

We verwelkomen de heer Plasterk terug in vak K. Ik wil alvast aangeven dat ik hem nog even kort gesproken heb en hem even heb laten bevestigen of hij bereid en beschikbaar zou zijn voor de functie die hem toebedeeld is in de motie die we zo in stemming brengen, als die aangenomen wordt. Hij heeft me dat bevestigd. Mocht de motie worden aangenomen, dan is de heer Plasterk dus bereid en beschikbaar. Maar eerst de heer Wilders.

De heer Wilders (PVV):

Voorzitter. Collega Veldkamp van Nieuw Sociaal Contract heeft, samen met collega's van onder andere mijn partij, een historische motie ingediend. Die gaat namelijk over het inbouwen van een opt-out over asiel en migratie. Die motie is aangenomen. Daar ben ik ontzettend blij mee; dat zijn we allemaal. Maar ik zou toch heel graag een brief van het kabinet willen hebben waarin staat dat die — uiteraard — wordt uitgevoerd en wanneer.

De voorzitter:

Dat zullen we doorgeleiden. Dank u wel daarvoor, meneer Wilders.

Dan gaan we over naar de stemmingen onder punt 2 van de stemmingslijst. Dat zijn de stemmingen over de moties ingediend bij het debat over de verkiezingsuitslag. Er zijn een aantal Kamerleden en fracties die daarover graag een stemverklaring willen uitbrengen, met als eerste mevrouw Yeşilgöz namens de VVD.

Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius (VVD):

Dank u wel, voorzitter. Mijn eerste stemverklaring gaat over de motie op stuk nr. 11, de motie-Van Baarle. Daarin staat het verzoek om uit te spreken "dat de islam" — net als andere geloven — "een te respecteren godsdienst is". Dat delen wij honderd procent. Er staat ook "dat de (grond)rechten van Nederlandse moslims dienen te worden geëerbiedigd". Dat delen wij ook honderd procent. Het deel dat lastiger is om op deze manier in een motie te verankeren, is: "dat het onacceptabel is om de islam te betitelen als een kwaadaardige ideologie". Daarmee neem je namelijk de vrijheid van meningsuiting van mensen in het land weg. Mensen mogen dat namelijk vinden. Ik vind daar weer heel veel van, maar je kan dat niet aan deze kant, vanuit de Kamer, wegstrepen, alsof mensen dat niet meer mogen vinden. Mensen mogen kritiek hebben op elke ideologie en elk geloof. Alleen om die reden stemmen we tegen. Dat is dus absoluut niet omdat we de eerste twee delen van het dictum niet zouden delen.

De motie op stuk nr. 13 van de heer Stoffer. Ik wil de heer Stoffer eigenlijk liever vragen om 'm aan te houden. Ik denk namelijk dat het nu iets te snel gaat. We zitten nog midden in dit proces. Als dit op een gegeven moment geëvalueerd is, zouden we deze stap kunnen maken.

De voorzitter:

Komt u tot een afronding.

Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius (VVD):

Om die reden zijn we nu tegen, en willen we hem liever laten aanhouden.

De laatste motie is de motie op stuk nr. 14 van de heer Eerdmans. We stemmen daartegen, omdat we een eigen motie hebben over de spreidingswet. Die hebben we net aangehouden op verzoek van de heer Timmermans, omdat hij informatie wilde vanuit het kabinet.

De voorzitter:

U bent door u tijd, mevrouw Yeşilgöz, dus dank u wel.

Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius (VVD):

Zodra die in stemming komt, gaan we daarvoor stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan de heer Stoffer. Ik denk dat het over het verzoek ten aanzien van zijn motie gaat, dus ik geef hem de gelegenheid.

De heer **Stoffer** (SGP):

Ja, voorzitter, naar aanleiding van het verzoek van de VVD. Laat ik nadrukkelijk zeggen dat onze motie zeker niet gericht is op het werk van de heer Plasterk; daar zijn we zeer tevreden over. Ik denk ook dat het een goed voorstel is, dus we houden de motie aan.

De **voorzitter**:

Even voor iedereen: dat gaat over de motie op stuk nr. 13.

Op verzoek van de heer Stoffer stel ik voor zijn motie (36471, nr. 13) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

Dan is er nog een stemverklaring van de heer Omtzigt. Daarna is er nog een van mevrouw Van der Plas. De heer Omtzigt van Nieuw Sociaal Contract.

De heer **Omtzigt** (NSC):

Dank u wel, voorzitter. Ik zou me eigenlijk bij de redenering van mevrouw Yeşilgöz rondom de motie op stuk nr. 11 willen aansluiten, maar kom tot net de omgekeerde conclusie. Het is voor óns niet acceptabel om het een kwaadaardige ideologie te noemen. Dáárover stemmen we, niet over of iemand anders dat mag zeggen. Het valt binnen de vrijheid van meningsuiting. Het verbod op godslastering is hier afgeschaft. Maar het gaat over ons en daarom stemmen wij voor, maar wel met de kanttekening dat andere mensen in het land het inderdaad mogen zeggen.

We zullen ook tegen de motie op stuk nr. 12 stemmen. Natuurlijk willen we islamitische scholen, korans en moskeeën niet verbieden, of er een gevangenisstraf op zetten. De snag zit 'm in de woorden onder punt 2: "nooit een hoofddoekverbod". Daar hebben we ook geen plan voor, maar er is op dit moment al een hoofddoekverbod, namelijk voor ambtsdragers zoals die in de rechterlijke macht. Daar is op dit moment al een effectief hoofddoekverbod voor. Alleen om die reden stemmen wij tegen de motie op stuk nr. 12.

De **voorzitter**:

Dank u wel voor die stemverklaring. Dan is het woord nu aan mevrouw Van der Plas namens BBB.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik zeggen dat wij in deze ronde conform ons verkiezingsprogramma over moties stemmen. Wij volgen dus ons verkiezingsprogramma bij het stemmen over de moties. Bij eventuele coalitieonderhandelingen zullen een aantal zaken op tafel komen te liggen. Coalitieonderhandelingen zijn natuurlijk autonoom. Dat wilde ik even voor de duidelijkheid zeggen.

Voorts sluit ik ten aanzien van de moties op de stukken nrs. 11 en 12 van de heer van Baarle aan bij de woorden van mevrouw Yeşilgöz. "Een te respecteren godsdienst": eens. "Grondrechten van Nederlandse moslims dienen te worden geëerbiedigd": eens. Maar dat het "onacceptabel is om de

islam te betitelen als een kwaadaardige ideologie", gaat gewoon in tegen de vrijheid van meningsuiting. Dus daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

Bij de motie op stuk nr. 12 gaat het er in punt 1 over dat "islamitische scholen, korans en moskeeën worden gerespecteerd". Zeker, daar zijn wij het mee eens. In punt 3 staat dat "minder islam in Nederland nooit tot beleidsdoel mag worden gemaakt". Zeker, dat mag nooit een beleidsdoel zijn. Maar in punt 2 staat dat er "nooit een hoofddoekverbod in overheidsgebouwen zal komen". Daar kunnen wij nog niet mee instemmen. Ook wij hebben gestemd voor een hoofddoekjesverbod bij de politie.

De **voorzitter**:

Komt u tot een afronding.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Dus op punt 2 zijn we het gewoon niet eens, wat betekent dat wij tegen de hele motie moeten stemmen. Maar laat genoteerd zijn dat wij natuurlijk mee kunnen gaan met het onder de punten 1 en 3 geformuleerde.

De **voorzitter**:

Dank u wel voor deze stemverklaring. Ik wacht even tot mevrouw Van der Plas weer zit. Daarna gaan wij over tot een hoofdelijke stemming. Ik heb mij laten vertellen dat ik een loetje moet trekken om te bepalen bij welk Kamerlid we beginnen. Voor de nieuwelingen hier die dit nog nooit gedaan hebben: als uw naam wordt genoemd, wordt u geacht hardop aan te geven of u voor of tegen bent. Ik geef het woord aan de griffier. Ik hoor vanuit de zaal de suggestie om dan op te staan. Zullen we dat niet invoeren? Ik laat het aan de nieuwe Voorzitter die u morgen kiest om dat soort regels in te gaan voeren. Ik hou het er nu bij dat u gewoon mag blijven zitten.

In stemming komt de motie-Wilders c.s. (36471, nr. 5).

Vóór stemmen de leden: Heutink, Van Hijum, Van den Hil, Van der Hoeft, Holman, Idsinga, Daniëlle Jansen, Frederik Jansen, Léon de Jong, Joseph, Kahraman, Kamminga, Keijzer, Kisteman, Kops, De Kort, Krul, Madlener, Maeijer, Markuszower, Martens-America, Van Meetelen, Van Meijeren, Meulenkamp, Michon-Derkzen, Mooiman, Edgar Mulder, Nijhof-Leeuw, Omtzigt, Van Oostenbruggen, Palmen, Paul, Pierik, Van der Plas, Pool, Postma, Ram, De Roon, Six Dijkstra, Smitskam, Soepboer, Stoffer, Tielen, Tuinman, Uitermark, Valize, Vedder, Van der Velde, Veltman, Vermeer, Vlottes, Vondeling, De Vree, Aukje de Vries, Van Vroonhoven, Welzijn, Wilders, Yeşilgöz-Zegerius, Van Zanten, Zee-dijk, Aardema, Aartsen, Agema, Baudet, Becker, Blaauw, Bontenbal, Boon, Van den Born, Martin Bosma, Boswijk, Boutkan, Brekelmans, Bruyning, Van Campen, Ceder, Claassen, Crijns, Deen, Tony van Dijk, Diederik van Dijk, Emiel van Dijk, Inge van Dijk, Olger van Dijk, Eerdmans, Van Eijk, Ellian, Erkens, Esser, Faber-van de Klashorst, Flach, Graus, Grinwis, Peter de Groot, Van Haasen, Heinen, Helder, Hermans en Hertzberger.

Tegen stemmen de leden: Hirsch, De Hoop, Jetten, Kathmann, Van Kent, Klaver, Koekkoek, Kostić, Kröger, Lahlah, Van der Lee, Maatoug, Mohandis, Mutluer, Van Nispen, Nordkamp, Ouwehand, Paternotte, Patijn, Paulusma, Pijpe-

link, Piri, Podt, Slagt-Tichelman, Sneller, Stultiens, Synhaeve, Christine Teunissen, Thijssen, Timmermans, Tsegai, Westerveld, White, Van Baarle, Bamenga, Beckerman, Bromet, Bushoff, Chakor, Dijk, Dobbe, El Abassi, Ergin, Gabriëls en Tjeerd de Groot.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 99 stemmen voor en 45 stemmen tegen is aangenomen.

Dan hebben we onder datzelfde punt op de stemmingslijst nog een aantal moties op het programma staan.

In stemming komt de motie-Wilders c.s. (36471, nr. 6).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

De motie op stuk nr. 7 is aangehouden.

In stemming komt de motie-Omtzigt c.s. (36471, nr. 8).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, Volt, DENK, de PvdD, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, Nieuw Sociaal Contract, de PVV en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Dijk/Ouwehand (36471, nr. 9).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, DENK, de PvdD, de PVV en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Dijk/Ouwehand (36471, nr. 10).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, DENK, de PvdD, de PVV en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Baarle (36471, nr. 11).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, Volt, DENK, de PvdD, D66 en Nieuw Sociaal Contract voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De heer Dijk van de SP.

De heer Dijk (SP):

De motie op stuk nr. 9 over het zo snel mogelijk afschaffen van het eigen risico is net aangenomen. Ik zou daarover graag een brief van het kabinet willen ontvangen.

De voorzitter:

Dat verzoek geleiden wij door. Dank u wel daarvoor. Dan gaan wij door. Mag ik nog heel even uw aandacht? We moeten nog stemmen over twee moties.

In stemming komt de motie-Van Baarle (36471, nr. 12).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, Volt, DENK, de PvdD en D66 voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Eerdmans (36471, nr. 14).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, JA21, de PVV en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De heer Omtzigt.

De heer Omtzigt (NSC):

Nu mijn motie op stuk nr. 8 is aangenomen, zou ik graag binnen een week een voorstel van het Presidium ontvangen voor een in te stellen commissie. Ik heb een voorstel gedaan voor een mogelijke voorzitter. Ik ben ook bereid om daar informeel even contact over te hebben.

De voorzitter:

Ik snap uw verzoek. Ik weet alleen niet of dat binnen een week lukt, want er is nog geen Presidium. Dat moet nog geïnstalleerd worden. We gaan dat zo snel mogelijk doen; dat kan ik u beloven.

De heer Omtzigt (NSC):

Dank u wel, voorzitter. Het lijkt het kabinet wel!

De voorzitter:

Ik kan het niet mooier maken.

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van de beraadslagingen van vandaag. Ik dank u allemaal voor uw aanwezigheid en ik hoop u allen ook morgen weer te zien voor een mooi debat.